

XXIAdults

**Dostosowanie systemu kształcenia dorosłych
do XXI wieku**

Szablon dobrych praktyk

INSTITUTE for
ROMA and
MINORITIES
INCLUSION

**DIPUTACIÓN
DE VALLADOLID**

E-SCHOOL
EDUCATIONAL GROUP

EMPODERAR
DESENVOLVIMENTO ORGANIZACIONAL, SOCIAL, PROFESIONAL E PESSOAL

Co-funded by
the European Union

Nazwa dobrej praktyki

Cyfrowi ambasadorzy w sąsiedztwie: lokalne sieci wsparcia rówieśniczego

Podsumowanie praktyki

Krótkie, łatwe do zrozumienia streszczenie: Czym jest ta praktyka, dla kogo i w jakim celu?

„**Cyfrowi ambasadorzy w sąsiedztwie**” to oddolna inicjatywa, która szkoli dorosłych uczniów – zwłaszcza tych, którzy niedawno opanowali obsługę technologii cyfrowych – aby stali się lokalnymi „**cyfrowymi pomocnikami**” w swojej społeczności. Oferują oni nieformalne wsparcie rówieśnikom, sąsiadom i członkom rodziny w zakresie podstawowych zadań cyfrowych. Praktyka ta przekształca uczniów w **agentów zmian**, wzmacnia więzi sąsiedzkie i rozszerza wpływ edukacji cyfrowej poza salę lekcyjną. Wspiera ona cele edukacji dorosłych poprzez włączenie uczenia się w życie codzienne i aktywizację odpowiedzialności społecznej wśród dorosłych uczniów.

Opis praktyki – min. 2000 znaków

1) Kontekst / Tło

Jaka była początkowa potrzeba lub problem?

Kto był grupą docelową?

Czy było to częścią większego programu lub projektu?

Podnoszenie umiejętności cyfrowych poprzez szkolenia to kluczowy pierwszy krok, ale dla wielu dorosłych, zwłaszcza tych, którzy dopiero zaczynają przygodę z technologią, prawdziwe wyzwanie zaczyna się dopiero potem. Bez regularnego korzystania lub ciągłego wsparcia nowo nabyte umiejętności często zanikają. Niektórzy uczniowie tracą pewność siebie po zakończeniu formalnych kursów, podczas gdy inni nie są pewni, jak zastosować swoją wiedzę w prawdziwych sytuacjach. Może to prowadzić do frustracji, uzależnienia lub całkowitego odwrócenia się od narzędzi cyfrowych.

Jednocześnie ośrodkom kształcenia dorosłych często brakuje zasobów, aby zapewnić ciągłe, zindywidualizowane wsparcie po zakończeniu kursu. Sesje uzupełniające, wizyty domowe lub coaching indywidualny rzadko są możliwe do zrealizowania na dużą skalę, zwłaszcza na obszarach wiejskich lub w regionach o ograniczonych zasobach finansowych. Dostrzegając tę lukę, opracowano inicjatywę „**Cyfrowi ambasadorzy w sąsiedztwie**” jako oddolne, oparte na społeczności rozwiązanie.

Koncepcja była prosta, ale skuteczna: umożliwienie przeszkolonym dorosłym uczniom, by stali się **lokalnymi wsparciem cyfrowym** – nieformalnymi „pierwszymi ratownikami cyfrowymi” w swoich rodzinach, budynkach lub dzielnicach. Ambasadorzy ci nie zastępowali nauczycieli, ale zapewniali szybką, niewielką pomoc, która pomagała innym w stosowaniu podstawowych umiejętności cyfrowych w życiu codziennym. Przykłady wsparcia obejmują:

- Konfiguracja konta e-mailowego lub rozwiązywanie problemów z nim związanych
- Pomoc w uzyskaniu dostępu do usług rządowych online
- Wysyłanie zdjęć lub wiadomości za pomocą smartfona
- Pomoc sąsiadowi w nawiązaniu połączenia wideo

Ci pomocnicy byli godni zaufania, przystępni i znani, co sprawiało, że byli bardziej dostępni niż formalne instytucje. Oferując wsparcie w odpowiednim momencie w rzeczywistych sytuacjach, inicjatywa wzmocniła pewność siebie, utrwaliła naukę i zachęciła do dalszego zaangażowania cyfrowego.

Grupa docelowa obejmowała zarówno osoby otrzymujące pomoc, jak i samych ambasadorów, którzy zdobywali doświadczenie w zakresie przywództwa i wzmacniali własne umiejętności, ucząc innych. Ten niedrogi, nieformalny model sprzyja trwałej integracji cyfrowej w społecznościach, udowadniając, że czasami najlepsze wsparcie znajduje się tuż za rogiem.

2) Cele

Jakie były cele tej praktyki?

Co miało na celu poprawić lub zmienić?

- Zachęcanie do dalszego zaangażowania cyfrowego i wykorzystywania umiejętności po wstępnym szkoleniu
- Stworzenie trwałych, lokalnych sieci wzajemnego wsparcia
- Zmniejszenie zależności od instytucji w zakresie podstawowej pomocy cyfrowej
- Wspieranie poczucia własnej skuteczności i przywództwa wśród dorosłych uczniów.

3) Wdrożenie / Metodologia

Jak krok po kroku realizowano tę praktykę?

Jakie działania lub metody zostały zastosowane?

Jak długo to trwało?

Faza 1: Selekcja i motywacja

- Dorośli uczniowie – zwłaszcza osoby starsze – którzy pomyślnie ukończyli kurs cyfrowy, zostali zaproszeni do zostania **Ambasadorami Cyfrowymi**.
- Udział był dobrowolny i przedstawiony jako forma „oddania się społeczności”.

Faza 2: Przygotowanie i mikroszkolenia

- Zorganizowano 1–2 krótkie warsztaty (po 2 godziny każdy):
 - Jak w prosty sposób wyjaśniać zadania
 - Wyznaczanie granic (w czym pomagać, a w czym nie)
 - Zachęcanie innych do samodzielnej nauki
 - Korzystanie z list kontrolnych lub drukowanych przewodników
- Każdy ambasador otrzymał zestaw narzędzi zawierający podstawowe samouczki, dziennik zgłoszeń pomocy oraz wskazówki dotyczące komunikacji.

Faza 3: Działania społeczne

- Ambasadorzy umieścili plakaty w ośrodkach społecznych, bibliotekach, kościołach lub kawiarniach, informujące o tym, kiedy i gdzie są dostępni, aby służyć pomocą (np. „W każdą środę w lokalnej bibliotece – Cyfrowe Centrum Pomocy”).
- Niewielkie sesje wsparcia odbywały się nieformalnie – bez stałej sali, bez formalnej struktury.

Faza 4: Koordynacja i uznanie

- Co miesiąc odbywały się spotkania z ambasadorami, aby dzielić się doświadczeniami, uzyskać porady i śledzić efekty działań.
- Pod koniec trzymiesięcznego cyklu zorganizowano lokalną imprezę, aby uczcić wkład ambasadorów.

4) Wyniki / Efekty

Jakie były konkretne wyniki?

Jak praktyka wpłynęła na uczestników?

- Ponad 30 osób dorosłych zostało ambasadorami cyfrowymi w swoich dzielnicach.
- Zarejestrowano setki przypadków udzielania drobnego wsparcia (np. „pomoc w przestaniu zdjęcia do dokumentu tożsamości na portal z ofertami pracy”).
- Dzięki ciągłemu korzystaniu z narzędzi uczestnicy znacznie lepiej utrwalili swoje umiejętności cyfrowe.
- Ambasadorzy zyskali uznanie i pewność siebie, często stając się nieformalnymi liderami w swoich społecznościach.

5) Historie uczestników – opcjonalnie

Krótkie cytaty, osobiste refleksje lub doświadczenia uczestników

„Myślałem, że po kursie wszystko zapomnę. Ale pomagając sąsiadce w opłaceniu rachunku online, utrwaliłem tę wiedzę w pamięci”. – Yannis, 60 lat, Grecja.

„Teraz ludzie pytają mnie o radę przed wizytą w urzędzie. Znow czuję się potrzebna.” – Rita, 66 lat, Grecja.

„O wiele wygodniej jest uczyć się od rówieśników, którzy rozumieją twoje trudności, ponieważ sami przez nie przeszli” – Vassiliki, 62 lata, Grecja.

6) Czynniki sukcesu

Co sprawiło, że praktyka była skuteczna lub innowacyjna?

Czy były jakieś wyjątkowe lub kreatywne elementy?

- Jasno określone granice i wsparcie dla ambasadorów (nie są oni ekspertami technicznymi!)
- Publiczne uznanie i wsparcie
- Widoczne, łatwo dostępne miejsca, w których można uzyskać pomoc
- Aspekt relacji między rówieśnikami tworzy atmosferę bez presji i buduje wysokie zaufanie.

7) Możliwość przeniesienia / Zalecenia

Czy praktykę tę można zastosować gdzie indziej?

Jakie warunki są niezbędne do pomyślnego wdrożenia?

Łatwe do powielenia w dowolnym środowisku społecznym. Wymagane zasoby są minimalne:

- Zmotywowani absolwenci programów kształcenia dorosłych
- Centralny punkt kontaktowy lub koordynator
- Miejsca publiczne lub organizacje chętne do organizowania spotkań

Działa to szczególnie dobrze w małych miasteczkach lub dzielnicach, gdzie silna jest komunikacja ustna.

8) Wskazówki / porady dotyczące wdrożenia – opcjonalne

Listy kontrolne, lekcje lub porady dla osób pragnących wdrożyć tę praktykę.

- Zaczynij od pilotażowej grupy 3–5 ambasadorów
- Unikaj sprawiania wrażenia, że jest to formalny wolontariat – zadbaj o swobodną i elastyczną atmosferę
- Wyposaż ambasadorów w wizualne ściągawki i linki do zasobów.

9) Wnioski – opcjonalnie

Największe niespodzianki, przeszkody lub kluczowe wnioski podczas wdrażania.

- Niektórzy ambasadorzy próbowali „pomagać za bardzo” — szkolenie powinno wyjaśnić granice.
- Konieczność monitorowania samopoczucia emocjonalnego – ciągłe prośby o pomoc mogą być męczące.
- Kluczowe znaczenie miało zapewnienie koordynatora do spraw złożonych problemów.

10) Zdjęcia ilustrujące opisaną praktykę

Proszę dołączyć co najmniej 3 zdjęcia związane z opisaną dobrą praktyką

PROFIL PRAKTYKI – LISTA KONTROLNA KLASYFIKACJI

Proszę zaznaczyć wszystkie kategorie, które odnoszą się do opisanej praktyki. Można wybrać więcej niż jedną.

RODZAJ PRAKTYKI

- Uczenie się przez praktykę
- Uczenie się międzypokoleniowe
- Uczenie się w społeczności
- Nauka cyfrowa / mieszana
- Uczenie się od rówieśników
- Mentoring / coaching
- Podejścia kulturowe / kreatywne
- Współpraca / partnerstwo
- Inne (proszę określić):

GRUPA DOCELOWA

- Dorośli o niskich kwalifikacjach

☐	Osoby nieuczące się, niepracujące i nieuczestniczące w szkoleniach (NEET)
☐	Migranci / uchodźcy
☒	Osoby starsze
☐	Kobiety
☐	Osoby z niepełnosprawnościami
☒	Inne grupy szczególnie narażone
☒	Ogólna populacja dorosłych
ŚRODOWISKO EDUKACYJNE	
☐	Formalne
☒	Nieformalne
☒	Nieformalne
ROZWIJANE UMIEJĘTNOŚCI / KOMPETENCJE	
☐	Umiejętność czytania i pisania (czytanie, pisanie, rozumienie tekstu)
☐	Umiejętności matematyczne (matematyka, logiczne myślenie)
☒	Umiejętności cyfrowe
☐	STEM (nauki ścisłe, technologia, inżynieria, matematyka)
☒	Osobiste, społeczne i umiejętność uczenia się
☒	Kompetencje obywatelskie
☐	Przedsiębiorczość
☐	Świadomość kulturowa i ekspresja
☐	Umiejętności językowe
☐	Umiejętności związane z pracą / zawodowe
☐	Kompetencje ekologiczne
☐	Inne (proszę określić):
POTENCJALNI UŻYTKOWNICY	
☒	Nauczyciele / wychowawcy
☒	Pracownicy administracyjni
☒	Kierownictwo szkoły / ośrodka
☒	Decydenci / Administracja publiczna
☒	Organizacje pozarządowe / organizacje społeczne
☐	Inne (proszę określić):

Słownik kategorii (objaśnienia pozycji listy kontrolnej)

Rodzaj praktyki

- Uczenie się przez działanie – uczenie się poprzez praktyczne działania, metody oparte na praktyce, takie jak warsztaty lub rzeczywiste zadania.

- Uczenie się międzypokoleniowe – działania angażujące uczestników z różnych grup wiekowych, którzy uczą się od siebie nawzajem.
- Uczenie się w społeczności – uczenie się, które odbywa się w lokalnej społeczności, często poprzez zaangażowanie w życie społeczne.
- Uczenie się cyfrowe / mieszane – edukacja z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych (online) lub połączenie metod online i bezpośrednich.
- Uczenie się rówieśnicze – uczenie się wśród uczestników o podobnym statusie lub doświadczeniu, którzy wspierają się nawzajem.
- Mentoring / coaching – indywidualne wsparcie ze strony osoby bardziej doświadczonej, mające na celu pomoc w nauce i rozwoju osobistym.
- Podejścia kulturowe / kreatywne – wykorzystanie sztuki, muzyki, teatru, opowiadania historii itp. jako narzędzi uczenia się.
- Współpraca / partnerstwo – praktyki obejmujące współpracę między organizacjami lub grupami.
- Inne (proszę określić) – każda inna metoda niewymieniona powyżej.

Grupa docelowa

- Dorośli o niskich kwalifikacjach – dorośli o niskim poziomie wykształcenia formalnego lub podstawowych umiejętnościach.
- Osoby NEET – osoby nieuczące się, niepracujące ani nieuczestniczące w szkoleniach (często młodzi dorośli).
- Migranci / uchodźcy – osoby, które przybyły z innego kraju i często borykają się z trudnościami związanymi z integracją.
- Osoby starsze – osoby w wieku 65+
- Kobiety – praktyki skierowane konkretnie do potrzeb kobiet.
- Osoby z niepełnosprawnościami – osoby z niepełnosprawnościami fizycznymi, sensorycznymi, intelektualnymi lub psychicznymi.
- Inne grupy szczególnie wrażliwe – grupy zagrożone wykluczeniem (np. długotrwale bezrobotni, osoby bezdomne).
- Ogólna populacja dorosłych – przeciętni dorośli nie należący do konkretnych kategorii.

Środowisko uczenia się

- Formalne – nauka w ramach oficjalnych systemów edukacyjnych, certyfikowane kursy (np. szkoły, uniwersytety).
- Nieformalne – zorganizowane uczenie się poza systemem formalnym (np. warsztaty, szkolenia społecznościowe).
- Nieformalne – uczenie się poprzez codzienne doświadczenia, bez ustrukturyzowanego kursu (np. wolontariat, rodzina).

Rozwijane umiejętności / kompetencje

- Umiejętność czytania i pisania – czytanie, pisanie i rozumienie tekstów (w tym tekstów funkcjonalnych, takich jak formularze).
- Umiejętności matematyczne – stosowanie matematyki i logicznego rozumowania.
- Umiejętności cyfrowe – korzystanie z narzędzi cyfrowych, np. tworzenie CV, narzędzia internetowe, platformy internetowe.
- STEM – nauka, technologia, inżynieria i matematyka.
- Umiejętności osobiste, społeczne i związane z uczeniem się – samoświadomość, motywacja, praca zespołowa, umiejętności uczenia się przez całe życie.
- Kompetencje obywatelskie – aktywne obywatelstwo, zrozumienie demokracji i odpowiedzialności społecznej.
- Przedsiębiorczość – kreatywność, innowacyjność, zarządzanie projektami, podejmowanie ryzyka.
- Świadomość kulturowa i ekspresja – docenianie i tworzenie treści kulturowych (np. sztuka, muzyka).
- Umiejętności językowe – zdolność do porozumiewania się w jednym lub kilku językach obcych.
- Umiejętności związane z pracą / zawodowe – praktyczne umiejętności przydatne w konkretnych zawodach lub profesjach.
- Kompetencje ekologiczne – wiedza i zachowania wspierające zrównoważony rozwój i troskę o środowisko.
- Inne – wszelkie inne rozwinięte umiejętności (proszę określić).

Potencjalni użytkownicy – grupy, które mogłyby odnieść korzyści ze stosowania, dostosowywania lub czerpania inspiracji z tej praktyki w swoim kontekście zawodowym.

Uwaga: Kategorie te są zgodne z ramami UE, takimi jak Kluczowe kompetencje w uczeniu się przez całe życie (2018), Plan działania w zakresie umiejętności podstawowych (2025) oraz Przewodnik po programie Erasmus+ 2025 – Słowniczek

